

פנינים יקרים, רעיונות מכריקים, סיפורים נפלאים,
מתוך שיעורי הרב הגאון המשפיע,
פה מפיק מרגליות
רבי מאיר צוויבל שליט"א
מחבר ספרי נר המאיר

מאמר המאיר

כיבוד תלמידי חכמים משפיע שמחות וישועות לרוב

והיה עקב הוא אותיות רבי עקיבה

בפרשתנו (דברים יב): 'והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגו'. ובחידושי הרי"ם (ספר הזכות) כתב שרמז בכאן שם התנא רבי עקיבא, דהנה כתב בספר אור זרוע שנסתפק בשם של עקיבא אי כותבין בא' או בה', וחלם לו פסוק אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה, סופי תיבות עקיבה בה'. וזהו הרמז 'והיה עקב' שהיא עקיבה בה' בצירוף יחוד כל השם, 'תשמעון' שהאריך בשמע ישראל ותיקן שמעון, 'את' שבא ר"ע ולימד את לרבות ת"ח (פסחים כב). עיי"ש מ"ש בזה.

ר' זירא הלך לכבד תלמידיו חכמים כדי להמשיך שפע שמחות לעולם

ונראה לבאר בהקדם דברי הגמרא בעירובין (כח): 'רבי זירא כי הוה חליש מגרסיה הוה אזיל ויתיב אפיתחא דרב יהודה בר אמי, אמר: כי נפקי ועיילי רבנן - איקום מקמייהו ואקבל בהו אגרא, ויש להבין מדוע בחר דווקא במצוה זו, וכי חסרים מצוות שיכול לקיים כשנחלש מלימודו! אכן נראה לבאר על פי מה דאיתא במגילה (כח). שתלמידיו של רבי

זירא שאלוהו במה האריך ימים, והשיב להם בין היתר 'ולא ששתי בתקלת חברי', והקשה הרה"ק רבי יצחק מוואראקא זי"ע, מה גדולה יש בזה, הלא רק אדם מושחת ורע לב שש בתקלת חבריו, וכי בשביל שאינו אדם רע כבר ראוי להאריך ימים יותר מן הרגיל?! וביאר, שכוונת רבי זירא היא שמעולם לא היה שמח אפילו בשמחת עצמו, אם חבריו היה שרוי בצער באותה שעה.

ובזה אמרתי לפרש בטעמא דמילתא, שבחר רבי זירא להתחתן בערב חג הסוכות דווקא כמבואר בחז"ל (סוכה כה), שרבי זירא לא היה יכול לשמוח בשמחת נישואיו בזמן שהיו אחרים בצער, לכן

בחר לינשא בערב חג הסוכות זמן שמחתנו שאז הכל שרוים בשמחה, ובכך יוכל גם הוא לשמוח בשמחת נישואיו.

נמצא לכאורה שרבי זירא היה שרוי כל ימיו בצער, כיון שראה יסורים שבאים על ישראל תמיד, וזהו דבר קשה ביותר. אכן איתא בשלה"ק (מס' יומא פרק דרך חיים): 'בזוי תורה אחד דוחה מאה שמחות, והנה מדה טובה מרובה, ואם בזיון התורה דוחה מאה שמחות, על אחת כמה וכמה שכבוד התורה ולומדיה מרבה שמחות בעולם באופן שאין לשער, ובה יומתק מאוד הגמרא הנ"ל, דמאחר שחלש רבי זירא מצערן של ישראל ולא היה יכול לעסוק בתורה, על כן, בכדי לתקן דבר זה, הלך לישב על פתח בית המדרש בכדי לכבד את התורה ולומדיה, ועל ידי כך יושפעו שמחות רבות בבתי ישראל וירווח לו.

קריעת ים סוף היתה לכבד את משה רבינו שהוא תלמיד חכם

והנה ידוע מה דאיתא במדרש (שמו"ר כא ו) שכאשר עמדו ישראל לפני ים סוף לא רצה הים להבקע לפניהם וטען למשה רבינו אני גדול

ממך, שאתה נבראת בשישי ואני בשלישי, אמנם לבסוף נבקע, וכתב בדברי יואל (פרשת תזריע) טעם הדבר, דאף שלכאורה צדקה טענת הים, מכל מקום יש לדחות טענתו ממה שדרש רבי עקיבא על הפסוק (דברים יג) 'את ה' אלוך תירא' לרבות תלמידי חכמים, ובמדרש בפרשת בהעלותך (במדב"ר פט"ו יז) הוסיפו לדרוש מזה שחייב להקדים את התלמיד חכם לכל אדם בכניסה וביציאה ולנהוג בו מנהג נשיאות לעמוד מפניו ולהקדימו לכל דבר שבגדולה, וביאר בחוות יאיר הטעם, משום שהקיש הכתוב מוראו למורא המקום, וכיון שהשווה להקדוש ברוך הוא ראוי להקדימו לכל דבר. נמצא

לאכול את תשעת הימים

מסופר שהרה"ק מראפשיץ זי"ע פגש פעם בחור אחד שהגיע ללמוד בישיבה, והוא התעניין אצלו היכן הוא מתאכסן ואיפה הוא אוכל, נענה הבחור שהוא אוכל 'טעג', השיב לו הרה"ק מראפשיץ: 'אם אתה כבר אוכל ימים, מדוע אינך אוכל את 'תשעת הימים'...'

והנה ידוע שהרה"ק מראפשיץ היה לו לשון לימודים ולא היה מתלוצץ סתם, ובדאי גם בזה טמונים סודות עמוקים, אך על כל פנים למדנו שאפשר 'לאכול' את תשעת הימים ולבטלם. ויש לרמז בפסוק: 'כי תאמר בלבבך וגו' איכ"ה אוכל להורישם, פירוש, היאך אוכל להוריש את ה'איכה' ולבטל את הימים שקורין במגילה זו, לזה משיב הכתוב: 'זכור תזכור את עשה ה' אלוך לפרעה ולכל מצרים, על ידי שתזכור את הניסים שנעשו לך ביציאת מצרים ותמשיך אותם שנית בכח מעשיך הטובים, לקיים בנו 'כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות' (מכה י טו).

מאמר המאיר

ממשיכים בזה שפע שמחות ורוב ברכות בבתי ישראל.

ובזה יש לדרוש את הפסוק בפרשת: 'והיה עקב תשמעון את', והיה הוא לשון שמחה, 'עקב' הוא רבי עקיבא כנ"ל, כלומה שכאשר תשמעון ותקיימו מה שדרש רבי עקיבא 'את ה' אלוך תירא' לרבות תלמידי חכמים, תזכו על ידי זה להרבה שמחות בבתי ישראל.

בוודאי שמתרבים ישועות ושמחות במידה גדושה עד אין שיעור, ויש לומר שלכן אמרו חז"ל (סוטה ב.) שקשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף, מפני ששם נמשכו הרבה שידוכים וזיווגים.

ולכן תמצא שהפסוק 'אור זרוע לצדיק' שרומז על רבי עקיבא מסתיים בתיבות 'ולישיר לב שמחה', דכיון שנוהגים כמנהג רבי עקיבא ומכבדים תלמידי חכמים

לפי זה שבטלה טענת הים שאמר למשה אני קשיש ממך, שהרי משה רבינו הוא מקור התורה, ואין לך תלמיד חכם גדול יותר ממשה רבינו, ואם כן בוודאי ראוי לכבדו ולהקדימו לכל דבר ואין מתחשבין בזה במי שקשיש. עיי"ש באורך.

נמצינו למדים שהים נקרע בכדי לכבד את משה רבינו, וכיון שמכבוד תלמידי חכמים מתרבים שמחות אם כן בכבוד גדול כזה

הנסיון של השטן

צעקות, הלכתי ונמלכתי באשתי אך היא לא הסכימה, 'הבה ונעשה חשבון' אמרה לי, 'מאז שהגיע איש זה לביתנו איבדנו את כל החיות והשמחה שבסעודות השבת, השלום עליכם והקידוש וברכת המזון הכל נעשה ביבשות ובקריחות כגוף בלי נשמה, איני רוצה שיהרוס לנו גם את ליל הסדר!', חזרתי ומסרתי לאיש את דברי אשתי, והלה כעס עד מאוד: 'אם כך' אמר לנו 'הריני דורש שתחזירו לי את כל מה שנתתי לכם עד כה!', נבהלתי מאוד וסיפרתי לאשתי על דרישתו, אך היא לא נבהלה ואמרה בעוז: 'עוד היום נמכור את כלי הבית ונחזיר לאיש את מתנותיו, ולביתנו את השמחה של מצוה, ואכן כך עשינו, מכרנו את כלי הבית ומסרנו לאיש את כספו והודענו לו שיותר אין לו מה לדרוך אצלינו, ואנחנו חזרנו למנהגינו הראשון'.

התפעל האור החיים הקדוש ואמר: 'אכן! זהו פשרו של האור המיוחד שראיתי על פניכם, דע לך שתלמיד חכם זה שהתארח אצלכם אינו אלא השטן בכבודו ובעצמו, כי היטב חרה לו על האופן שאתם מקיימים את המצוות בחשק ובשמחה והוא ירד ובא במיוחד להניא אתכם מהנהגתכם הקדושה, אשריכם שזכיתם ועמדתם בנסיון!'

ויש לרמז זה בפסוק (דברים ח ט'): 'ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלוך', 'את' היינו דבוק וטפל, כלומר שתברכו באופן כזה שתהיו דבוקים בשעת מעשה בו יתברך שמו.

דמצוה היינו עושים בשמחה ובהתלהבות. והנה לפני כמה חדשים נקלע לביתנו אורח מכובד ונשוא פנים, הלה היה ניכר כתלמיד חכם ובר דעת וגם כעשיר גדול, ולאחר הסעודה בליל שבת פנה ואמר לנו: 'איני מבין אתכם, מדוע אתם צועקים את ברכת המזון בקולי קולות? וכי הקב"ה אינו שומע בלחש?! הלא יש בזה פגם באמונה!', התביישנו מאוד ממנו, והבטחנו מהיום והלאה לברך בקול נמוך. לאחר השבת נפרד מאיתנו האיש לשלום והשאיר לנו מתנה סכום כסף נכבד, כעבור כמה שבועות שוב הופיע הזקן בביתנו, ולאחר הסעודה העיר לנו על הקידוש: 'איני רואה שאת ברכת המזון אתם כבר מברכים כהוגן, כמו אנשים מן הישוב, אך מדוע הקידוש צריך להיאמר בקולי קולות, וכי השכנים צריכים לסבול מצעקותיכם?!, הלא הקב"ה שומע גם בלחש, נכלמנו מאוד ושוב קבלנו על עצמינו לנהוג כדבריו, לאחר השבת נסע האיש וכמעשהו בראשונה הותיר לנו מתנה גדולה, בפעם השלישית שהתארח אצלינו האיש נטפל הלה לשלום עליכם, ואחר כך ל'זמירות' כך במשך זמן קצר נשתנה פני הסעודה אצלינו מן הקצה אל הקצה.

לפני כשבוע הגיע האיש והביע את רצונו להתאכסן אצלנו בליל הסדר, הוא הסכים לשלם את כל הוצאות החג ביד רחבה, אך תנאי אחד לו, אין הוא סובל קולות וצעקות על כן עלינו להתחייב שהסדר ייערך בשקט ובמנוחה ללא

בתקופה מסויימת ערך ה'אור החיים' הקדוש גלות, כדרכם של צדיקים, ובדרך נדודיו נודמן לו להתארח אצל בעל הבית אחד בליל הסדר, הלה דר בבית קטן בקצה העיר, והעניות והדלות ניכרה בו היטב מכל פינה, אולם אף על פי כן היו בעל הבית ובני ביתו שמחים ומאושרים ואף שמץ של דאגה לא נראתה על פניהם, הם ערכו את הסדר בהתלהבות ובהתרוממות, וקראו בקול כולם יחד את ההגדה וההלל.

והנה, האור החיים הקדוש בעיניו הזכות הבחין באור גדול המבהיק מפניו של בעל הבית, וביותר מאשתו, לאחר הסדר פנה האור החיים הקדוש לבעל הבית ואמר לו: 'איני רואה שהשכינה הקדושה שורה בביתך באופן מיוחד, אמר נא לי, איזו מצוה מיוחדת עשית לאחרונה שזכית למעלה גדולה זו?', השיב בעל הבית ואמר: 'אמת! לאחרונה זכינו לעמוד בנסיון מיוחד ואפשר שזהו סיבת הדבר. כי הנה, מאז ומעולם נהגנו בביתנו לערוך את סעודות השבת בחיות ובהתלהבות, מיד בהכנסי לביתי הייתי מתחיל 'שלום עליכם' בקול רם וכל הילדים היו מצטרפים ושרים עמי בשמחה, לאחר מכן הייתי מקדש על היין בקול גדול שהיה אפשר לשמוע בכל הסביבה, וכן על זו הדרך בדברי תורה ובזמירות, ובפרט בברכת המזון שהיא מצוות עשה דאורייתא היינו מברכים יחד בקול רם מילה במילה. וכן היינו נוהגים גם בחגים וזמנים, ובברכת המזון שביום חול, וכל מידי

ליטול חלק בהוצאת הגליון ולהארות והערות או לקבל הגליון, ניתן לפנות gilyonhamier@gmail.com

דפוס והוצאה לאור

דפוס מלכות בארה"ק
עוסק בבר מזה שנים
בהדפסת ספרים באיכות
ובמהירות הנדרשת

מיוחד
לעת הצורך
הדפסה של
2 ימים

הוצאה לאור
עריכה • עימוד • הדפסה

חדש!!!
הדפסת
ספרים גם
בכמות
קטנה

עריכה

גליון זה ועוד ספרים וגליונות רבים וחשובים נערכו ע"י עורכי מלכות הוצאה לאור בארה"ק
צוות אברכים תלמידי חכמים
שידם רב להם
במכמני התורה והחסידות

עימוד - גראפיק - הדפסה - שופינג

ma0733834811@gmail.com @ 347-584-8866